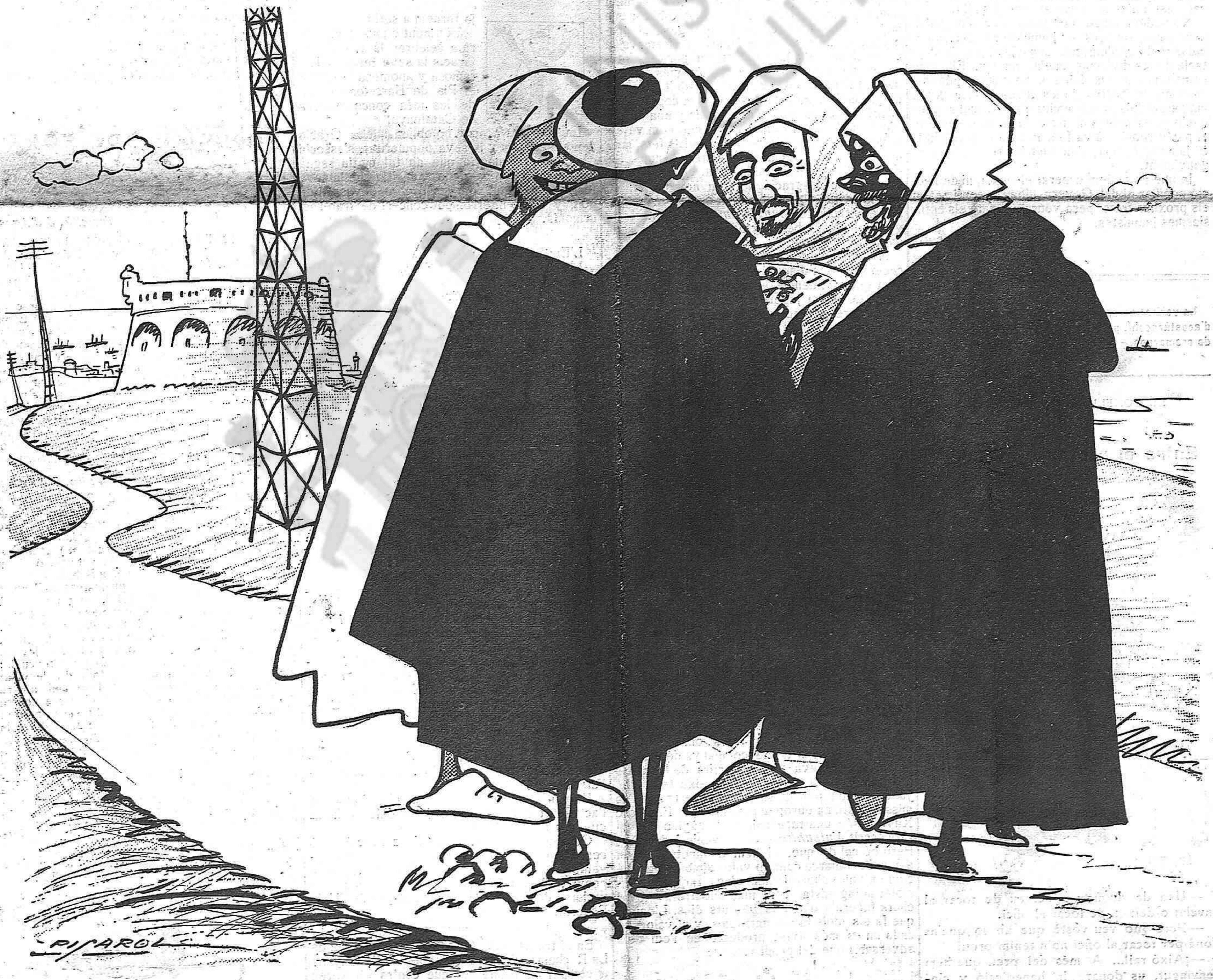




La nova pau de Melilla



—¿De manera que, resoltament, anem a firmar el conveni?

—Sí; però a darrera d'això que diu: *pau y amistat eterna*, poseuhi: *eterna, fins per allà a mitjós d'Octubre.*

Malures de l'estiu



ADA estiu rebrota la mala herba jaumista; però aquest any, malgrat fer les calor menys fortes, ha crescut ab més virulència que mai, y amenassa crear greus conflictes.

Diariament contem els periòdics noves hassanyes dels requetès. Armatos pels ojalateros, ensorbits per la tolerància de tothom y atiats per més pastors d'ànimes, promouen arreu bullangues, escandalisen ab ses bèlques manifestacions, y el seu desvergonyiment aixeca generals protestes.

No voldriem que's contestés a l'escandol ab l'escandol, y a les provocacions ab la saludable freixa; però ens dol la passivitat ab que s'ho mira el poble liberal y especialment les masses republicanes. No som partidaris de baixar al nivell del requeté, però deplorem que no's prengui cap mida de positiva eficacia, pera deturar aquesta creixensa del jaumisme bullanguer.

El principal culpable es l'actual Govern que, titolantse liberal, fa tot el joc dels reaccionaris. Ja no volem retreure la consagració d'Espanya al Sagrat Cor; ja no fem esment de les seves complacencies ab el clero. Lo censurable d'en Canalejas es que, mentres els *heroes* de Sant Felius goosen de completa llibertat, els quatre cap-calents republicans que trenquen un vidre, jauen a la presó; mentres en diferents punts d'Espanya els *requetès* aprenen de matar, exercitantse en el maneig del browning y tirant al blanc, els governadors proibeixen les manifestacions liberals d'Igualada, de Granollers y d'altres pobles, que guarden tristes records de la carlinada. Aquest rigorisme pera els elements avansats y aquestes complacencies ab les colles reaccionaries són les que aalten y donen agalles al jaumisme provocador, que cada estiu aixeca el cap ab més gosadia.

No podem exigir del poble que s'organisi, pera parar els peus al jaumisme; la massa popular resta en l'inacció, asquejada per l'espectacle de les divisions que'n anulen. Els prohoms tenen massa feina a bescantar públicament als capitosos de les altres fraccions y a malparlar dels propis amics a cau d'orella, pera que's quedi temps de fiscarse en que, mentres el partit republicà va fonentse en la passivitat, el jaumisme creix, si no en número, en desvergonyiment.

Ja que no podem esperar el remei, ni de l'acció popular ni del Govern liberal, confiem en els proxims fets, pera veure apagats els entusiasmes jaumistes.

JEPH DE JESUS

La veritat es una antorxa terrible: tots probem d'acostàrnoshi, però parpellejant y ab una gran por de cremarnos.—Goehe.

EL CONFLICTE DE CADA ANY



—Una de dagues; o deixeu de tocar al envelat o deixeu de tocar al ofici.

—Però, no veu vostè que ab lo que'n s'ha dona per tocar al ofici no'n tenim prou?

—Aixó rai... A més del preu que hem convingut, us donaré la benedicció y cinquanta dies d'indulgència.

El valor historic del Mikado Mutsuhito



EMPRE ha estat privilegi dels reis la qualitat d'homes representatius o, millor dit, noms representatius, abreviatures d'època, signes jeroglífics d'una tendència o corrent. Hi ha generacions que porten imprese, com les monedes y medalles, l'imatge d'un rei. —Així el Japó contemporani, que no deu la seva fortíssima ascensió an el sol esfors de son Mikado, porta el nom d'aquest emperador Mutsuhito com a designatiu d'una gran complexitat d'energies confluentes. Y es que l'opinió humana es un instant essencialment idòlatric, deïsta, concentrador y simplificador de les idees en símbols, perque sols aixíss cobren forma visible les llargues reflexions y ànalisis. Els noms sonors y pomposos dels monarques són cicles epics, *mitogonies*, presidencies de Taula Rodona, ninxos de capella. Per això, avui, la frase *el Japó de Mutsuhito* queda incorporada a la sèrie de designacions històriques de grans prosperitats nacionals, sigles d'or, apogeus d'una rassa; y no precisament pel canvi de règim que incorporà el Japó a les civilisacions occidentals, ni per la refinada cultura artística y científica d'aquest poble, sinó per una glòria belicosa, per la victòria sobre Russia, ja que ella va fer sentir directament la forsa del Japó a l'Europa, que no la sospitava.

L'opinió té sempre tendències a exagerar els seus ditirambes y les seves condemnacions. Evidentment ara s'han exagerat les excelències de la figura de Mutsuhito, com aleshores de la guerra rus-japonesa s'exagerava, per ignorància, la feblesa militar del Japó, desmentida pels fets. Hi h'una adoració an el déu exit, a la qual ben poca gent se sustreu. En el moment d'aquella guerra mandjuriana vaig publicar una sèrie d'articles ont, contra l'opinió general, prognosticava la victòria japonesa y afermava la conveniència d'aqueixa victòria pera els interessos de la civilisació universal; més encara desde'l punt de vista rus que desde'l japonès, ja que la derrota de Russia era un cop donat a la tirànica oligarquia d'aquest país y una ocasió oferta a la seva futura revolució, com va ser el seu Sedan pera els francesos. —Els fets, malauradament, han matat aquestes ilusions... —En quant al Japó, si bé la seva victòria havia d'esser la consagració del seu nou règim, no podria evitarse probablement que portés també una exaltació de *chauvinisme*, de militarisme y nacionalisme, ben perjudicials pera els seus avansos ulteriors.

No cal enganyar-se sobre la veritable significació històrica d'aquest nom: *Mutsuhito*. Es veïtat que l'influència europea es evident, en el canvi de règim japonès. Però com a valor historic representa un pas desde la preponderància religiosa (o del *Xogun*) a la militar, encarnada en el *Mikado*, y desde'l feudalisme dels *daimios*, que compartien y anulaven el poder imperial, a la concentració igualitaria del poder en mans de l'emperador. El Japó modern es, doncs, producte d'un doble moviment contra un papat y contra un feudalisme, y per tant en favor del poder laic y de les castes populars. L'admissió del sistema constitucional y l'establiment d'un poder legislatiu són, en el fons, signes d'una aliança del *Mikado* ab el poble, pera enderrocar el poder sacerdotal y el senyorial, o sia pera regnar millor, ab més forsa; una curiosa conciliació de rei y poble, dels reforços de la sobirania monàrquica ab la cooperació de la sobirania nacional, a la manera com els reis del Renaixement s'apoiaren en el poble contra la noblesa, pera afermar més fortemen el poder reial. D'aquí va naixer l'absolutisme de l'Edat Moderna, com pot naixer de la reforma japonesa un imperialisme a l'Alemanya, contra'l qual serà precis batallar cruentament.

Y la prova—trista y dolorosa prova—d'aquest despertar es l'altre fet sorollós, estrident, que anirà unit a l'imperi del *Mikado* mort; es l'altre nom que, com una antítesis, s'oposara històricament, en símbol, an el de Mutsuhito: el nom de *Kotoku*. —*Conserveu bé l'interna forsa evocativa d'aqueix Remember, invers an el que pronuncià Carles I d'Anglaterra sobre'l patibol!* Kotoku y els seus dotze companys de martiri, entre ells la seva dona, martirs de la missió del socialisme europeu en aqueixa terra del Japó, regada per la sang dels martirs de la missió cristiana europea aportada per Francesc Xavier, són una taca roja en la pàgina ont està escrit *Mutsuhito*. —El pervenir judicarà... Però bé cal dir que, si hem d'admetre el nom d'aqueix monarca com un valor simbòlic, també com un valor simbòlic hem d'acceptar el de l'immolat antagonista, com una antistrofa en els cors funerals d'aquests passats dies. L'opinió que fa els idols fa els anti-idols, y el valor de cada un es més aviat producte de l'odi dels adversaris que del propi valor.

**

—La llissó principal qu'hem de treure, en el

meravellós canvi representat per la fórmula *Mutsuhito*? Aquesta, ja indicada per mi: sols per una viva coneixença y assimilació dels avosos universals pot arribar-se a exercir irradiació sobre els altres països. Es precis combatre, en la civilisació, ab les armes de la civilització. Quan hagüem transformat en substància propia l'excelència dels demés, podrem adocrinjar ab la nostra l'esperit dels demés. No cal *regionalitzar*, recluirse, declarar sagrat el propi melic, bùdicnicament, com a centre de móns, sinó devorar avídamen la darrera forma de vida pera rejuvenir-se cada jorn.

El Japó va esser el primer poble que demostrà que la rassa groga no era un reste de civilitzacions, sinó un digne competidor de la rassa blanca en el domini del món y de l'idea. —La Xina, malgrat tot el seu continentalisme, analèg an el de Russia, hostil a les comunicacions renovadores, ha anat més lluny encara en la seva avidesa de reforma o, millor dit, de *refosa*. Ha saltat fins a la República, sense necessitat d'alsar un fort nucli monarquic contra el seu mandariat, doble de casta sacerdotal y senyorial. Y un gran nom, el de Sun-Yat-Sen, ha concentrat ab fortuna en la seva persona d'*occidentalitzat* l'afany d'un estadista y l'ensomni d'un socialista, com si assumís genialment un Yamagata o un Oyama ab un Kotoku; com si concentrés la dispersa energia de tots aquets grocs que veiem transcorrer per les vies de les nostres metròpolis europees, papellonejant a la recerca de sava novella pera la soca dels arbres nacionals, centenariament seculars.

GABRIEL ALOMAR



ja tornem a serhi. El vinent dijous començarà a celebrar la ex-vila de Gracia la seva festa major, famosa y anomenada en tot el Pla de Barcelona y una de les més concorregudes de Catalunya.

LA CAMPANA, que no obliga que a Gracia deu el seu nom y la seva popularitat, s'associa de tot cor a l'alegria que ab tal motiu regna avui en la veïna barriada, y desitja que la seva festa anyal sigui, com sempre, un devassall de goig y un no interromput concert de fraternal armonia.

L'Eugenio Noel no sossega.

L'altre dia va donar a Saragossa una nova conferència contra les corrides de toros, en la qual exposà sobre la *fiesta nacional* datus terriblement eloquents y repetit per centéssima vegada que mentre Espanya conservi l'affició als toros la seva regeneració serà impossible.

L'efecte de la conferència, materialment empedrada de frases valentíssimes, sigué, de moment, aclaparador. Però després, succeí lo de sempre.

Un testimoni ocular escriu desde Saragossa aquestes desconsoladores paraules:

—Sortim al carrer... Ens assemem en un cafè centric y demanem beure. En una taula del costat discuteixen la conferència. En un altre parlen de la «faena del Gallo...»

—Que penosa es, en aquestes condicions, la feina d'en Noel!...

Cumplint l'acord pres pel Ajuntament barceloní, el dijous va traslladarse a Granollers una comissió de regidors, composta dels senyors Martorell, Ruiz, Carcereny, Lladó, Font y Balugera, portadora de la corona que la nostra ciutat dedica al pobre Miquel Massó, víctima de la salvatjada carlista realisada en aquella localitat el 13 del passat Juliol.

Al acte, que en mitjà de la seva senzillès, resultà solemníssim, varen assistir-hi una representació del Ajuntament de Granollers, presidida pel primer tinent d'alcaldia senyor Cunillera, y nombrosos republicans granollerins.

S'ha deixat pera el proxim Setembre la reunió de l'Assamblea de l'Unió Federal Nacionista Republicana.

El mòtiu de l'aplassament es el trobar-se en l'actualitat estiuencant la majoria dels prohoms que hi han de concorrer.

Considerem molt atendible l'observació, però com que l'estiu al fi y al cap no es una cosa inventada d'ara, també ens sembla que tot això podia ja havèrse previst quan va començar a parlar-se de reunir l'Assamblea magna de l'Unió Federal.

En el trasatlàntic *Loire* va sortir el dia 2 de La Rochela el famós Duez, que va a la Guyana a cumplir la condamna que contra ell varen dictar els tribunals francesos.

—Aquest Duez, com recordaran els nostres lec-

tors, es aquell liquidador dels bens de les corporacions religioses, que al realiar la venda va embutxacarse, valentse de diverses manyes, una barbaritat de diners.

A França, ja ho veuen, també se'n fan de tarugs.

Però allí no quedan impunes, com succeeix en altres nacions.

Allí el que roba va a presiri.

Per alt que's trobi y per milions que tingui pera «defensarse».

De Turquia venen males notícies.

Per causes que seria llarc esplicar, s'ha creat entre el Sultà y el Parlament liberal una situació violentíssima que es molt possible que acabi ab un desastre.

Darrerament el Govern ha disolt la Cambra, però aquesta, tirant la capa al toro, ho ha fet tan bé, que al rebre el decret imperial en que's donava per terminada la seva missió, s'ha negat rodonament a llegirlo en sessió pública y ha fet dir al sultà pel president del Congrés, Khalil-bey, que no li dona la gana de disoldre's.

Així està avui, mentre els barcos italians bombardegen les seves costes, aquella Jova Turquia que tan belles esperances va fer sobre a Europa al seu arribament.

Alàh, o' que allí's cuida d'aquestes coses, els el torni!...

Oh, la paraula d'en Canalejas!

Ell prou ho va prometre que allí de centralisar a Madrid las oposicions a totes les notaries d'Espanya no aniria endavant...

Malgrat això, ara que li sembla que ab les sortades ningú li pot demanar comptes de res, l'home ha permès que la *Gaceta* publiqués el reglament pera verificar les oposicions a Madrid.

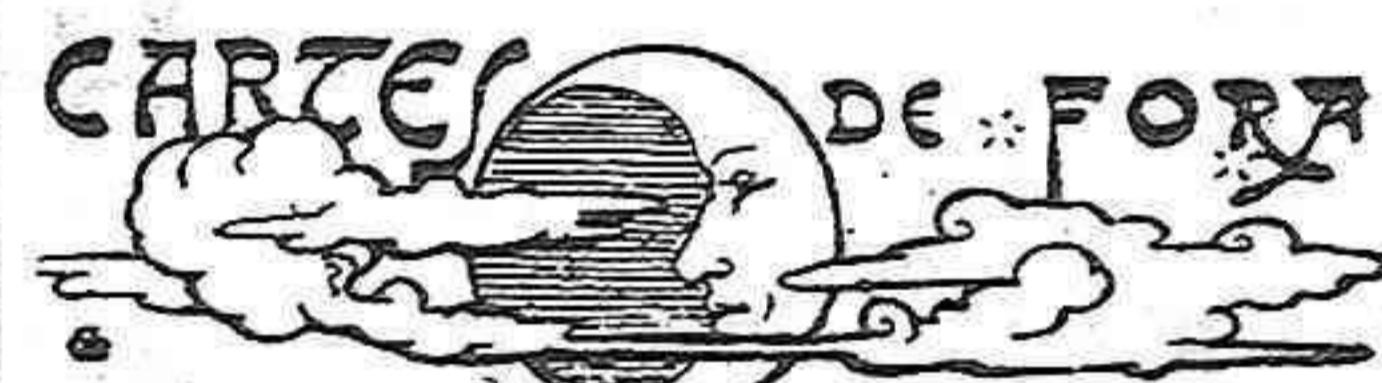
Sort que, ab reglament o sense, les habilitats d'en Canalejas no resultaran.

Es massa gros l'atropell que ab aquest intent de centralisació se fa a les regions, pera que a la fi arribi a consumar-se.

En Canalejas creu que si?

Doncs Catalunya creu que no.

Y ja pot la *Gaceta* anar dient lo que vulgui.



Tortellà, 5 d'Agost

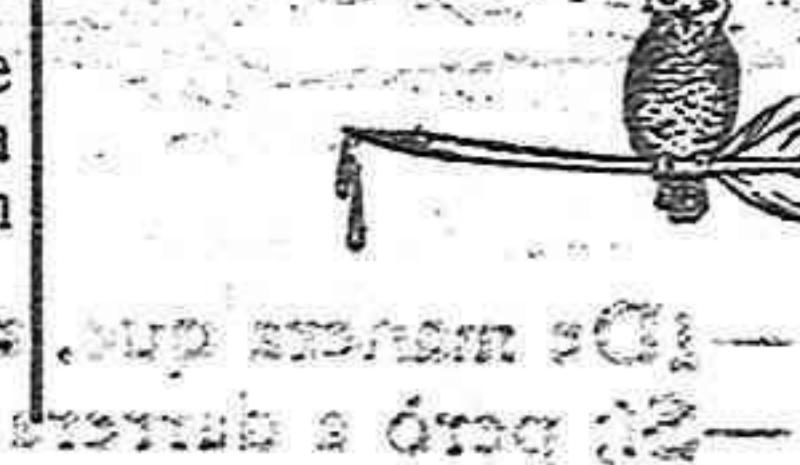
El dia 12 d'aquest mes, el poble de Tortellà disposa a celebrar el 39 aniversari de l'entrada dels carlins, d'aquelles feres que, capitanejades pel tigre Savalls, executaren tants crims y barbaritats, en les persones y hisendes dels valents liberals de la comarca. Si durant la restauració y mentre sofrim la monarquia hagués tingut Espanya governs honrats, patriotes y justiciers, no'n trobaríem a hores d'ara ab que aqueixa xusma de la boina y l'escapulari, envalentonada y engreida, torna a fer de les seves, llenant insults y assessinant a qui no té la desgracia de pensar com ells. ¡Fills de Tortellà: preneu exemple d'aquelle braus voluntaris liberals de l'any 73, que en número de 35, manats pels heroes Estartús y Estebanell, sostingueren 42 hores de combat contra tres mil enemis de la llibertat, sedents de sang, però botraxos ja de tota mena de crims y de deshonres!

Creu-alta, 5 d'Agost.

Ab motiu de la festa major de Sabadell, alguns elements creu-altenys han aixecat un envelat dintre la nostra barriada. Tothom va considerar que era un acte ridicol, tota vegada que la nostra festa major l'Ajuntament la subvencia, y era exposarnos a que'n fos negada la subvenció si en aquesta diada feiem festes com a Sabadell.

Varen sortir unes fulles protestant de l'acte y declarant el *boicot* a l'envelat, puig no perquè alguns veïns poguessin gastar uns quants duros, tenien dret a perjudicar a la Creu-alta en general.

Com era de preveure, no hi ha anat ningú, y, una vegada conseguit el proposit que desitjavem, ja en nosaltres no quedar ia la més petita rancunya; però els desgraciats organisadors de l'envelat començen a senyalar a un significat amic nostre y amenasssen, en altres fulles, desfogar-se contra d'ell. No hi té res que veure l'aludit amic, però si es que tenen ganes de fer-lo blanc dels odis dels perjudicats empresaris de l'envelat, nosaltres, encara que poc partidaris de lluites y escàndols, que a res conduceixen en un poble que vulgi esser culte, esperem resultats a veure si's confirma l'amenaça. Tenim algunes notes, per si ve el cas, que n'hi haurà per tots els gustos. Parlarem d'inconseqüències polítiques, de descarades traïcions, de negocis bruts, de matutes, de delacions falses, d'algún assumpte de família criminal y de qui va induir al crim frustrat contra la persona que se nyalaven com a corresponent de LA CAMPANA y que avui aludeixen com a autor de les fulles.



La por de la multa

—¿Voleu ferme el favor, guardia, d'allunyarvos una mica?
—¿Y eso?... ¿Qué hay?
—¡Res!... Que'l carro se m'ha encallat, y ara, pera fer arrencar al animal, necessito renegar una estoneta.

TORBELLÍ

Es ell, es en Canalejas,
el polític disparat,
el ministre-tramontana,
el frenesi, l'home-llamp!...

Arribat ara d'Otero,
va al ministeri d'Estat,
dicta cent catorze notes,
reb a vint corresponials
y en quatre minuts despatxa
un esmorzar de set plats.

Acabada questa feina,
se'n va a Governació. Allà
parla ab totes les províncies,
veu a tots els delegats,
repassa tots els assumptes
d'actualitat palpitant
y, cap a la Presidència,
ont l'estan esperant ja
els reporters dels diaris,
els importadors de blat,
els remaders de Galícia
y els pescadors d'Alicant.

¿Són les dugues? Conferència
ab el director del Banc.
¿Les dugues y mitja? Es l'hora
d'inaugurà el Saló d'Art.
¿Les tres? A enraona ab en Luque.
¿Les tres y quinze? Volant
a l'estació. ¿Ont vā?... A Segòvia,
a Toledo, tant se val:
la qüestió es anar depressa,
arribà a qualsevol part,
fē allí dos o tres discursos
y, a entrada de fosc, tornar
a Madrid altra vegada
fresc y trempat com un all.

Reposa l'home una estona
y ¡cap a San Sebastián!,
a veure a en García Prieto
y a enterarse de com vā
el plet que seguim ab Fransa.
¿Ja té aquet punt ventilat?
Al sleeping desseguida
y, a tot vapor, cap avall.

¡Madrid!... Un' horeta escassa
per donà un petit repas
als assumptes que hi ha en tràmit,
y, sense pendre descans,
al automobil y a corre,
y a visita el prohòm A.,
y a veure l'ex-ministre M.,
y a obrí el Congrés dels Filats,
y a tançar el de les Cretones,
y a sopà ab uns concejals
del ajuntament de Burgos
o ab el bisbe d'Alcalá.
Y altra volta al automobil
y altre cop a percorrer, més o menys,
y vinga corre y més corre,
y torna a San Sebastián
y pégala escapada a Otero

y puja al *sleeping-car*,
y baixa'n, y tomba y gira
com un vent desenfrenat.

Y això es tot. Rodar continuo,
ara vinc, ara me'n vaig,
cent kilòmetres per hora,
trenta discursos per quart,
un escampall de promeses,
un reguitzell de grans plans,
munts de frases ensucrades,
prodigis d'activitat,
però fets, actes plausibles
dels que deixen rastre, ¡cap!

C. GUMÀ

HORES DE CALMA

PLANA sobre la política espanyola la calma silenciosa dels estius... El soroll de les lluites s'ha apaivagat y com un parèntesis d'espera s'ha obert... Aquells que parlen de qüestions polítiques, no parlen d'una actualitat existent, sinó dels fets que poden venir, de les coses que potser succeiran... Passat l'estiu, passat l'estiu..., veus qui la condició de temps que accompanya totes les converses sobre la política d'aquest país.

Mentre l'estiu passa, mentre la tardor ve, en aquesta calma de les estivals diades, guai tem també per la finestra oberta y mirem un poc enllà. Al tornar l'activitat y el moviment, per ont s'encaminarà la política d'Espanya?

Es indubtable que en Canalejas té avui, en les seves mans, la direcció, no ja del Govern, sinó de la marxa total de la política espanyola. De la seva actitud depèn tot, o quasi tot. Segons lo que ell fassi, faran els demés.

Sab en Canalejas que, en el seu relativament llarg període de govern, no ha realitat cap de les reformes democràtiques y laicistes inscrites un dia en la seva bandera de propaganda y de batalla. Ha solucionat el conflicte que's va crear a la corona, que no volia an en Moret y que no podia tornar an en Maura. Així s'han escoltat tres anys. Si l'única missió d'en Canalejas era servir de pont an en Maura, aquesta missió ja l'ha complerta. Perque, diguis lo que's vulgui, el pont pera la tornada del polític mallowki al poder ja està ben extès. Pera passarlo, no hi ha, desgraciadament, cap dificultat seria.

Així, lògicamente, la raó de la vida ministerial d'en Canalejas ha desaparegut. L'hora de cedir el lloc al *veritable pi opietari* es arriba. Per això el mateix Canalejas ha dit: «A principis de l'any nou, quan la situació econòmica està legalitzada y s'hauran de convocar les eleccions de diputats provincials, aleshores arribarà el moment del partit d'un canvi de ministri, de veguer si m'quedo jo o si ve en Maura».

A pesar de lo que en Canalejas ha dit algun

cop, no es cert que tingui ganes de deixar l'allò que ocupa. N'ha tingut intencions en les estones de negre pessimisme que la seva neuastenia li produeix. Però bentost s'ha repensat. Si: en Canalejas vol seguir en la presidència del Consell, ab qual fi ha decidit enarborar altre cop aquella bandera vermella que un dia li va servir pera les seves propagandes radicals. Y's proposa remoure l'anti-clericalisme, el civilisme, la llei d'associacions, la llei del divorci, la llibertat religiosa...

En la calma d'aquest estiu, el nostre home prepara la vinenta campanya oratjosa. A l'altra banda del cel serè, se congra la nuvolada, la bona nuvolada, que ha de produir purificadores tempestes. Així se diu. Emperò, tractantse de qui's tracta, sotmès a l'influència de tots els vents inconstants, cal veureu pera creureu. Per la nostra part, quan ho veurem ho creurem.

FULMEN



Firmada per varies societats obreres del Pla de Barcelona, hem rebut la següent alocució:

«Compañeros, salud:

Accediendo a requerimientos del Sindicato del Arte Fabril «La Constancia», celebróse una reunión de Juntas y Delegados que integran la Agrupación Obrera del Clot (S. Martín) calle de Juan I, número 5, para tratar de la imprescindible necesidad de organizar el núcleo más importante de Barcelona y que cuando sea un hecho su completa reorganización de acuerdo con los demás obreros puedan al traste a todos cuantos viven del sudor ajeno; de ninguna manera podíamos negar nuestro concurso a los compañeros del Arte Fabril, cuando sabemos que trabajan 11 y 12 horas diarias, con una temperatura de 40 grados para arriba, siendo constantemente atropellados por sus encargados que abusando del cargo que tienen se atrevan muchas veces a ofender la castidad de nuestras esposas e hijas, haciéndoles objeto de burla, regañándolas si no aceptan ciertas proposiciones que están reñidas con su dignidad y decoro, para llegar el sábado y ganar a lo sumo de 14 a 18 pesetas teniendo que abandonar a seres tan queridos para dejarlos sin el cuidado que dada su corta edad tienen derecho a apetecer.

«Por estas y otras razones que sería prolífico enumerar, en nombre de la entidades que suscriben y cumpliendo el acuerdo adoptado en la referida reunión de Juntas de hacer un llamamiento a todos los Sindicatos y Sociedades de Resistencia al Capital de Barcelona, para que con alteza de miras considerando la mujer acreedora a un mayor respeto y descanso llevándola al terreno de la lucha, inculcándose todos los principios que informan el Sindicalismo moderno. Os invitamos a la reunión de Juntas, que tendrá lugar el día 11 de Agosto, a las nueve de la mañana en el local de la Unión Radical Graciense, calle Salmerón, 37. Gracia.

NOTA.—Las entidades o Sindicatos de Resistencia de Barcelona y su radio que por desconocer su domicilio social no reciben la circular, pueden darse por invitadas por cuanto no ha sido nuestro propósito eliminar a nadie que tenga derecho a intervenir.

«En nombre de las entidades que integran la Agrupación Obrera del Clot, se les agradecerá su asistencia para tratar de la organización del Arte Fabril.

«Cuyo acto tendrá efecto en el local de la Unión Radical Graciense, calle Salmerón, 37, el dia 11 a las nueve de la mañana.»

El lerrouxisme no està per brocs

UBTEM que mai, y en cap partit politic, hagi passat lo que ab el lerrouxisme està passant.

El lerrouxisme es incapaz de menar a terme una obra d'utilitat reconeguda. Les tasques profitoses, d'interès general, no s'han fet per ell, que preferiria al mètode la bullanga, el crit sense solta y el discursar perquè si.

En Zurdo de Olivares, que en mitj de la capitulació dels caps visibles del partit segueix essent republicà y revolucionari, cridà diumenge al poble, pera parlarli d'altra cosa que d'assumptes electorals. En Zurdo, que conserva la fe en les idees, que pretén de debò enderrocar la monarquia, volia conversar ab la massa sobre orientacions sociològiques. En Zurdo no es sospitós. La seva vida ha estat consagrada per enter a la causa del proletariat, del que sortí, y pel millorament del qual fa una pila d'anys que lluita desesperadament.

Doncs, encara que sembla mentida, no respongué la massa lerrouxista a la vèu d'en Zurdo, que tingué que suspendre la reunió per manca de concordança. La cortesia es, pera's lerrouxistes, lletra morta. L'història d'en Zurdo, un dels comptats representants del lerrouxisme sortits de l'Ajuntament tan pobres com el dia que varen entrarhi, no té cap valor pera's fanatics adoradors d'en Lerroux, que, com el seu amo, desprecien, potser, a hores d'ara, les situacions humils.

Se desprén del fet una ensenyansa més alta que tot lo que en la conferència l'orador pogué dir. En Zurdo, envellit abans d'hora en els combats socials y polítics, no deixara de treure'n les consecuències de rigor. Per de prompte comprendrà que'l poble que acudeix al «Bosque» quan se tracta de promoure un avalot, de coartar la llibertat de la tribuna, y apparenta, en canvi, desconeixer el camí el dia que se'l crida pera parlarli a l'esperit, es un poble perdut pera la causa del progrés y de la llibertat. Un conglomerat incivil, sense redempció possible.

Endut per la seva bona fe, cregué en Zurdo poguer oficiar d'educador y d'apostol ab els seus, sense pensar que ni estan aquets per la resolució dels grans problemes socials, ni necessiten, en aquest sentit, que ningú els marqui orientacions de cap mena.

Pera la majoria del partit, la qüestió a resoldre, una y única, consisteix en la consecució de l'empleu que permeti viure a costa de l'Ajuntament. Està en Zurdo en condicions de satisfer l'ansia de credencials que domina als seus correligionaris? ¿No? Doncs, que calli y fassi lloc als que poden repartir mercès.

Tota l'energia lerrouxista-radical va encaminada an aquet fi. El lerrouxisme, que consideren alguns d'extirració difícil, acabarà el dia que tots els militants estiguin inclosos en les nòmines de la ciutat.

Si, en lloc de parlar de sociologia, hagués dit en Zurdo que anava a repartir volants, el «Bosque» hauria resultat petit.

Sacrificarse (?) pera la ciutat es més còmode que patir per les idees.

BAC DE RODA

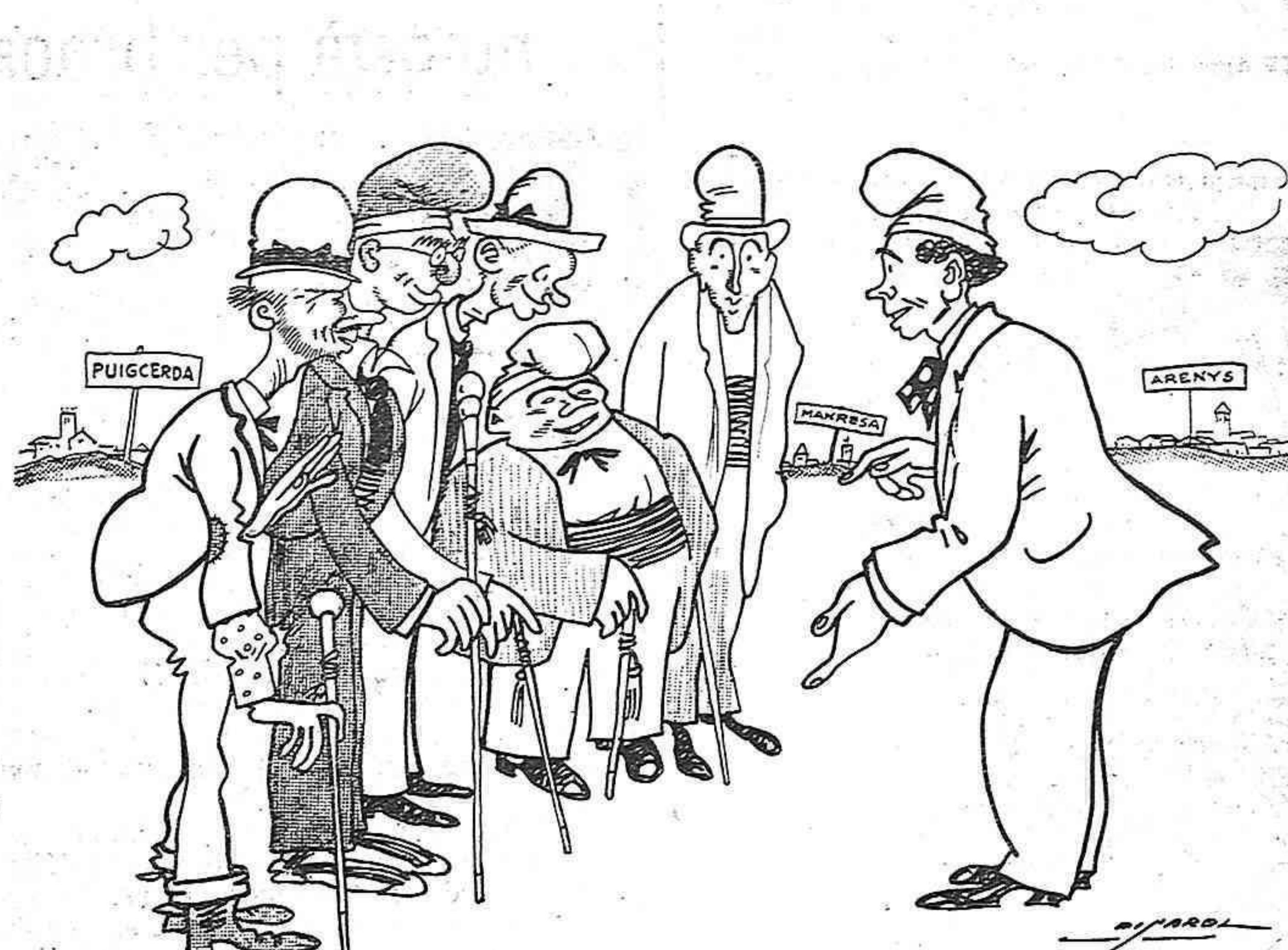
La llibertat de jonolls

Si no fos ja sapigut que es una etiqueta falsa el dictat de liberal ab què vol pavonejarse davant del poble, el Govern, pera inspirarli confiança; si no hagués vist ja tothom que, a pesar de les bravates llensades únicament pera atreure's a les masses, continua, aquí, tenint més influència'l Sant Pare que a Roma no han tingut mai nostres notes diplomàtiques; el cas succeeit al Ferrol daria una idea exacta de com vā la llibertat religiosa, avui, a Espanya, ab tot y ocupà'l poder la pandilla democràtica.

Encara, en plè sigeant vint, se castiga com a falta el fet de que un marinero s'abstingui d'ajonollar-se a l'iglesia, al temps d'alsar el sacerdot l'hostia-santa-benedicció. Si no fos quel'dir renegar, avui, es també cosa privada, capa't an'bi' que aquí mateix —y ab perdó— se'n'bi' que qui un n'hi caragolavem!

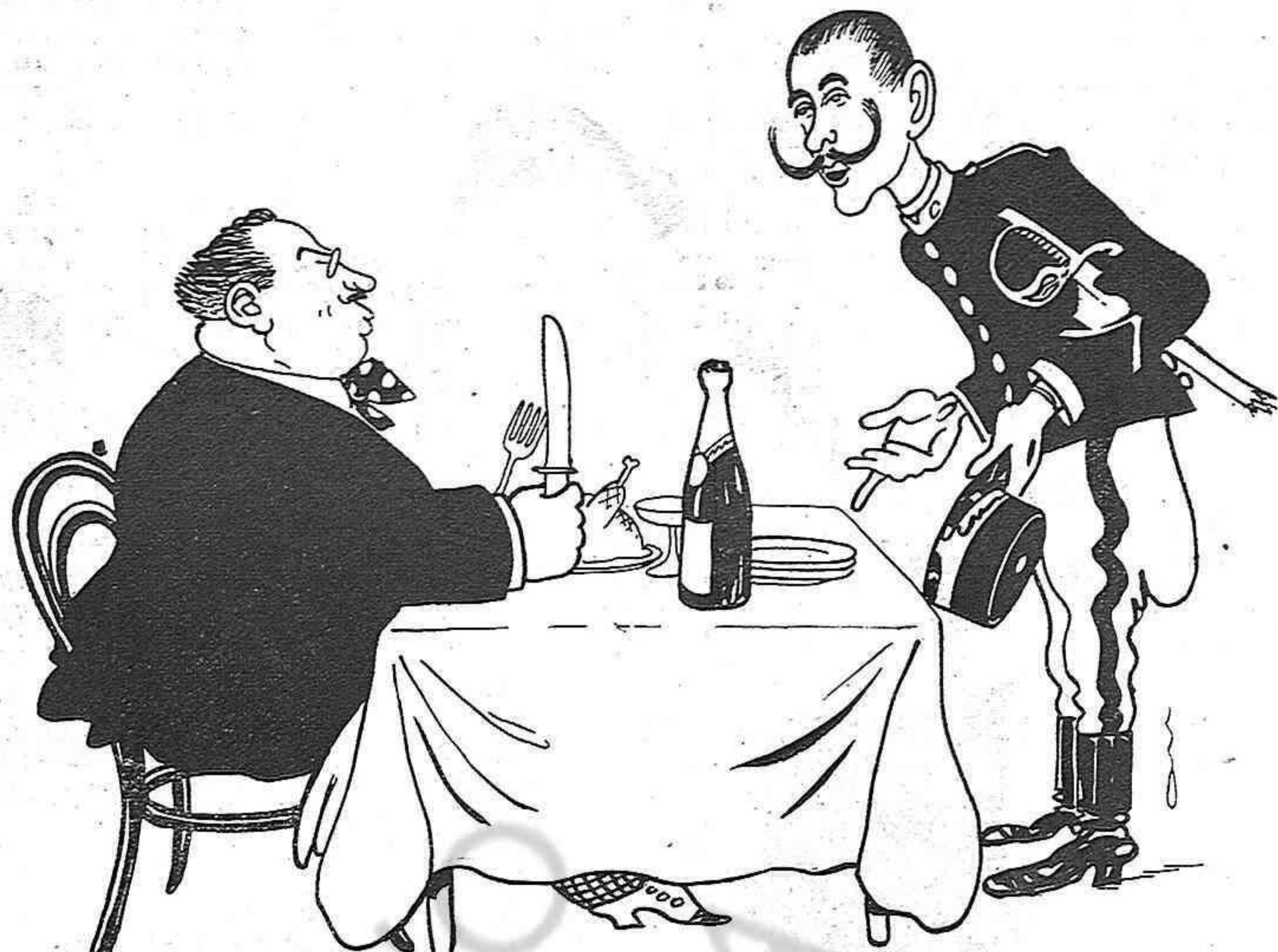
VERDUM

Conseqüències d'aquell viatge



—¿Cóm estem de festa major, senyors arcadels?
—Noi, aquest any te les hauràs d'espinyar. Ab la vinguda de donya Dallonses, varem gastar tots els diners que tenim.

L'últim cartutxo dels «paivantes»



—Don Alejandro, no'n queda més recurs que vostè. ¿Quànt ne vol de venir a tirar a terra la república portuguesa?...

REPICS



Decididament, el país de les coses rares es Espanya.
A Oviedo, el dilluns varen declarar-se en vaga... ¿sabent qui?

Els presos de la Presó Model.

Veritat es, per xò, que les seves pretensions eren modestíssimes.

No demanaven més que dues coses:

Millor qualitat en el ranxo y un' hora més de passeig.

Si's presos tenien raó, lo que procedia era accedir a les seves demandes.

Perqué, é si, exasperats per una injusta negativa, demà pujen de to y exigeixen, tot simplement, que se'ls obri la porta!

Y ja que som a Oviedo, no'n en moguem.
A La Arena, petita localitat de la mateixa província, hi ha hagut un espantós motí.

¿Causa?

Purament clerical.

Tot ha vingut de que el bisbe, per raons que ell deu saberse, després d'haver tret del poble a un capella que era l'idol dels areniscos, n'hi ha enviat un altre que ningú vol.

Y tant no'l volen, que l'altre dia,—paraules textuals del *parte*—«pera que'l poble no'l matés mentres deia la missa», el pobre sacerdot va haver de celebrar l'acte en una posició molt parecida a la dels criminals quan van de pas per les carreteres, això es, ab un guardia civil a cada costat...

Y en Noel, el bon Noel, que opina que la desgracia d'Espanya ve únicament dels toros!...

No, Noel candorós, no!...

Ve dels toros y ve d'altres coses que res tenen que veure ab les banyes.

Y si ho dubta, vagi a La Arena—sont no han vist toros en sa vida—y allí n'hi donaran més amples informes.

Els grans diaris de Madrid s'estan posant a l'altura de les tendes de comestibles.

Tots donen cupons, con *grandes regalos o con opción á magníficos premios*.

Ja saben lo que's fan, ja, aquets periódics. L'afició al cupó en aquest país, va generalitzantse cada dia més.

Y'í que no pot tallarlo d'un títul de la Deuda, se consola tallantlo d'un diari.

Segons notícies oficials, l'estat sanitari d'Espanya es altament satisfactori.

«Cap estiu—diu la nota que s'ha donat al public—s'havia disfrutat de tanta salut».

—Y doncs, els ciutadans que diariament son portats al cementiri—diran vostès—¿de què moren?—

Nosaltres no ho sabem.

Però, no morintse, a judicar per lo que diu el Govern, de malaltia, per forsa s'han de morir d'una d'aquestes dues coses:

O de massa tips.

O de gana.

Escola catalana pera polissons



—Les advertecho que si demà no me saben mejor la llissó, se quedarán ustedes sin dinar. Y ahora, á passechar un rato y á hacer un poco d'echercici práctico con las raspas.

Tríin vostés lo que'ls sembli més patriotic y més decorós.

Per les Lligues catòliques y Centres de defensa social ha sigut convidat ab un gran apat a la «Maison Dorée» el conegut carcunda Rafel Maria Lázaro.

Ben fet.

Ja s'ha acabat allò de celebrarlo tot ab Te-Deums y festes religioses. Ara, vinga teca y mam, y lo demés són trons.

Si Cristo tornés, no diria, com aleshores:

—¡Lázaro, levántate y anda!

Avui diria:

—¡Lázaro, levántate y come!

Acaba de sortir a la llum pública l'obra postuma d'en Ferrer Guardia, *La Escuela Moderna*.

Si manés en Maura, a hores d'ara el llibre ja pararia a Montjuich. Aquesta nit hi pujarien els de la Congregació de la Mala Sang...

Y demà al matí... ¡pum!... el passarien per les armes.

S'està celebrant a Roma el novè aniversari del pontificat de Pio X.

Ab aquesta ocasió s'ha recordat altre cop que an el Pare Sant el persegueix el número 9.

Va esser 9 anys capellà, 9 anys arxiprest, 9 anys bisbe, 9 anys canceller y 9 anys patriarca.

Si ara compleix, doncs, els 9 anys d'esser Papa, que es l'ofici més enllairat dels missaires, ja cal que facturi les maletes...

A menos que vulgui tornar endarrera y fer 9 anys més d'escola a Montserrat.

L'arcalde de Caldes de Montbuy ha proibit la manifestació republicana en honor de les víctimes del carlisme.

—Per qué haurà pres tan extrema resolució, el batlle susdit?

M'ho imagino.

Perqué deu creure que, tractantse de Caldes, els anims estarien massa caldejats.

Una notícia.

«Debido á su delicado estado de salud, hace tiempo que Sol no sale de su casa».

Vetaquí perqué aquest estiu no fa tanta calor com els passats.

—¡Es clar!... ¡Si el Sol no surt!

Un subdit alemany va robar, fa dies, una cadena d'or al kaiser.

Ara l'autor del robo ha sigut detingut y està esperant el resultat del procés, que, segons diuen, serà alguns anys de cadena.

De modo que, al cap d'avall, el lladregot haurà sortit ab la seva...
Ab la cadena.

Els tradicionalistes de Solsona han sospès l'Aplec del Miracle.

D'això, a la meva terra, se'n diu prudència.

Y val la pena d'apuntarla, la prudència d'uns carlinassos fervorosos del Miracle...

Doncs la seva actitud no deixa d'essser un altre miracle.

Els representants catòlics que han de sortir de Barcelona pera anar al Congrés Eucarístic de Viena, han acordat, a la tornada, detenir-se «uns días en la alegre ciudat de París».

¡Molt ben pensat, què dianstre!

Després dels quatre copets al pit, quatre puntades de can-can.

Després dels cants eucarístics, les chansonetes del Moulin Rouge.



A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2256

1.ª XARADA I.—Autonomia.

ID. II.—Requeté.

ID. III.—Capellades.

4.ª ANAGRAMA I.—Presó-Reps.

ID. II.—Agna Gana.

6.ª TARGETA.—La creu de la masia.

7.ª CONVERSA.—Cadaqués.

8.ª JEROGLIFIC I.—Propina.

ID. II.—Com més aucells més ales.

CORRESPONDÈNCIA



Cavallers: I. C.: De dues, una. La que vā a l'aigua es perquè la trobem de poc interès, políticament parlant.—Ramon Segarra: No m'acaba de fer la pesada.—Vint y cinc: ¿Cóm, 25... Un, y encara gracies.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: No estan pas tan malament, j'que diable!...—

—A. R.: Massa extensió, pera dir tan poca cosa.—Ricardo Laffitte: El trobo una mica massa alambicat, y'm fa l'efecte d'é rebuscada concepció.—

F. Llaveiol: Crec haverli dit alguna altra vegada: vostè escriu ab gracia y soltura y medeix els versos bastant bé; però no cuida els impars, que estan plens d'assonancies, y això es de molt mal gust. Ah, y la d'aquesta setmana, ademés, m'ha semblat un si es o no papitesca, y, per això, tampoc hi passem.—Eudald Sala: L'apel·lid de la senyora de la targeta se'm figura molt poc corrent.

El jeroglific potser vagi, arreglat. Dic arreglat, perquè el final no es possible, segons la nova ortografia. Ara's diu *dues* y no *dugas*.—Josep Sangenís: Aprofitarem alguna coseta de lo que'n envia.—Pere Bruach: Les trobo poc espontànies y escassament enginyoses.—M. Roca Cavallera: Les solucions, endevinades. La targeta, regular.

—Pere Queraltó Tolosa: Si li varem dir que entrauen en cartera, no dubti que hi són... o no hi són, per haverse publicat. Si ens vaga, ho repassarem.

—J. R. (Monjos): D'aquests assumptes tan particulars, no'n es poden ocupar.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilieux y C.